

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Aleny Krýlové a JUDr. Dany Černé v právní věci žalobkyně: **K. M.**, zast. JUDr. Pavlem Čížkovským, advokátem se sídlem Václavské náměstí 18, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hl. m. Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2013, čj. MHMP 1490832/2013, sp. zn. S-MHMP 544411/2013/OST/Pt,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy, odboru stavebního a územního plánu, ze dne 5. 12. 2013, čj. MHMP 1490832/2013, sp. zn. S-MHMP 544411/2013/OST/Pt, se ruší a věc se žalovanému vrací k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 11 228,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Pavla Čížkovského, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku, kterým žalovaný zrušil rozhodnutí Obvodního národního výboru v Praze 10, odboru výstavby, ze dne 16. 10. 1961, čj. Výst-6447-330-A-10-1961, jímž byly vyvlastněny nemovitosti manželů T. (rodičů žalobkyně) a jímž bylo rozhodnuto o náhradě za toto vyvlastnění, a řízení zastavil.

Žalobkyně v žalobě nejprve rekapituluje průběh řízení před správními orgány i soudy. Uvádí, že rozhodnutí o vyvlastnění bylo doručeno pouze B. T., B. T. nikdy doručeno nebylo. Žalobkyně proto jako dědička B. T. – původní účastnice řízení, podala proti rozhodnutí odvolání; toto odvolání žalovaný posoudil jako opožděné. Městský soud v Praze, jenž byl vázán závazným právním názorem Ústavního soudu vyjádřeným pod sp. zn. I. ÚS 3138/2010

a rozsudkem Nejvyššího správního soudu čj. 5 A 67/2009-189, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V dalším řízení žalovaný vydal napadené rozhodnutí.

Žalobkyně považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné; uvedené důvody nemohou být podkladem pro zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně a zastavení řízení. Žalobkyně namítá, že žalovaný zrušil rozhodnutí o vyvlastnění jako celek, tzn. i v té části, která nebyla odvoláním napadena a která je tedy pravomocná; žalobkyně napadala pouze rozhodnutí o náhradě za vyvlastnění, a nikoli vyvlastnění samotné. Oddělení rozhodnutí o vyvlastnění a o náhradě přitom zákon nevylučuje. Argumentace žalovaného spisem Obvodního soudu pro Prahu 10 nemůže obstát, jelikož v té době ještě nebylo proti napadenému rozhodnutí podáno odvolání, jež by určovalo rozsah, v jakém je rozhodnutí správního orgánu I. stupně napadeno. Podle žalobkyně není důvod, proč by nebylo možné určit náhradu za vyvlastnění věci, jejíž popis a stav je znám; určení náhrady nemůže bránit ani skutečnost, že původní vlastníci věci již nežijí, neboť bylo prokázáno, že žalobkyně je jejich právní nástupkyní. Žalobkyně upozorňuje, že právní úpravu týkající se vyvlastnění je třeba vykládat ve prospěch slabšího – tedy toho, jehož vlastnické právo je v jiném zájmu omezováno, či odnímáno. Správní orgán by měl šetřit právo takové osoby a dbát o to, aby neutrpěla újmu. Žalobkyně odkazuje na závěry Ústavního soudu, dle nichž Ústavní soud při nezměněném a známém skutkovém stavu překážku přezkumu rozhodnutí neshledává. Žalovaný neuvedl, dle jakého ustanovení zákona rozhodnutí o vyvlastnění zrušil a vyvlastňovací řízení zastavil.

Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný uvádí, že rozhodnutí o vyvlastnění neobsahuje dva výroky, které by bylo možné oddělit a samostatně přezkoumat, proto bylo rozhodnutí přezkoumáno v celém rozsahu. Současně by nebylo možné jednoznačně určit, kdy by část rozhodnutí týkající se vyvlastnění nabyla právní moci. Žalovaný dále uvádí, že v rozhodnutí o vyvlastnění byla náhrada za ztrátu vlastnického práva stanovena zcela konkrétně, jednalo se o rodinný domek v Praze 4, který byl manželům T. předán 27. 9. 1961; skutečnost, že tato nemovitost nebyla do jejich vlastnictví převedena, nelze považovat za vadu rozhodnutí. Námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu nemůže obstát. Žalovaný proto navrhuje soudu, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Podle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Podle § 51 odst. 1 s. ř. s., rozhodl soud bez nařízení jednání, když žalobkyně s tímto výslovně souhlasila a žalovaný se k této otázce k výzvě soudu nevyjádřil, čímž se má za to, že s takovým postupem souhlasí. Soud projednal věc přednostně (§56 odst. 1 s.ř.s.) vzhledem ke skutečnosti, že soudní přezkum se týká správního rozhodnutí, které bylo v 1. stupni vydáno v roce 1961.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti:

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byly ve prospěch Československého státu zastoupeného Československými státními drahami podle § 18 a násl. zákona č. 87/1958 Sb., o stavebním řádu, a § 43 a násl. vyhlášky č. 144/1959 Ú. l., vyvlastněny nemovitosti manželů T.; vyvlastněným byla poskytnuta náhrada spočívající v rodinném půdumku na ulici Na Lánech v Praze 4.

V odvolání ze dne 18. 4. 2006 žalobkyně uvedla, že napadá tu část rozhodnutí, kterou byla manželům T. stanovena náhrada za vyvlastňované nemovitosti. Vzhledem k tomu, že si správní orgán neobstaral dostatek podkladů a nezabýval se cenou vyvlastněných nemovitostí, je rozhodnutí nepřezkoumatelné. Správní orgán uvažoval, že vyvlastňovaným bude poskytnuta forma naturálního plnění, k tomu však nikdy nedošlo.

Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný podle § 90 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zrušil rozhodnutí správního orgánu I. stupně a řízení zastavil. V odůvodnění uvedl, že rozhodnutí o vyvlastnění již nelze vykonat z důvodu neexistence předmětu vyvlastnění – dům manželů T. byl zbourán a pozemky byly zčásti zastavěny tělesem dráhy a komunikací. Vedení řízení o vyvlastnění je tedy bezpředmětné, rozhodnutí o vyvlastnění nelze věcně přezkoumat. O restitučních nárocích žalobkyně bylo pravomocně rozhodnuto Obvodním soudem pro Prahu 10, jež konstatoval neexistenci restitučního titulu.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Dle § 90 odst. 4 správního řádu odvolací správní orgán napadené rozhodnutí zruší a řízení zastaví, jestliže zjistí, že nastala skutečnost, která zastavení řízení odůvodňuje, ledaže jiné rozhodnutí o odvolání může mít význam pro náhradu škody nebo pro právní nástupce účastníků.

Dle § 66 odst. 1 správního řádu zastaví správní orgán řízení o žádosti, jestliže bude splněna některá z podmínek stanovených pod písm. a) až h) tohoto ustanovení.

Soud předesílá, že ačkoliv bylo napadené rozhodnutí vydáno v rámci vyvlastňovacího řízení, přičemž žaloby týkající se rozhodnutí správních orgánů ve věcech vyplývajících ze soukromoprávních vztahů se projednávají v řízení podle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, není v daném případě pochybnost o tom, že věc spadá do pravomoci správních soudů, poněvadž se jedná o procesní rozhodnutí, a nikoli o rozhodnutí meritorní, o němž rozhodují civilní soudy (viz např. usnesení zvláštního senátu podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 14. 9. 2009, čj. Konf 9/2009-3).

Soud přisvědčil žalobkyni v tom, že důvody uvedené žalovaným v napadeném rozhodnutí nepředstavují zákonný podklad pro postup dle § 90 odst. 4 správního řádu. Žalovaný rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a řízení zastavil s tím, že nastala skutečnost, která zastavení řízení odůvodňuje. Vzhledem k tomu, že je řízení o vyvlastnění řízením návrhovým, tj. řízením o žádosti, byl žalovaný oprávněn rozhodnutí o vyvlastnění zrušit a řízení zastavit pouze v případě naplnění některé z podmínek stanovených § 66 odst. 1 písm. a) až h) správního řádu. Žalovaný však v napadeném rozhodnutí neurčil, o jakou konkrétní skutečnost odůvodňující zastavení řízení se jedná, a výslovně neodkázal na zákonné ustanovení, dle něž řízení zastavil. V rozhodnutí jen obecně poukázal na několik skutečností, které za určitých okolností mohou představovat důvod pro zastavení řízení; aniž svá tvrzení blíže odůvodnil či konkretizoval, uvedl, že předmět vyvlastnění již neexistuje, osoby, jimž se vyvlastňuje, nežijí a vedené řízení o vyvlastnění je bezpředmětné.

V daném případě nicméně nedošlo k naplnění podmínky stanovené na konci věty § 90 odst. 4 správního řádu – „*ledaže jiné rozhodnutí o odvolání*“ (tj. jiné rozhodnutí než zrušení rozhodnutí a zastavení řízení z formálních důvodů dle § 66) *může mít význam pro náhradu škody nebo pro právní nástupce účastníků*“. Žalovaný pochybil, když tuto zásadní podmínku zcela pominul a nevypořádal se s ní, tj. rozhodl o zrušení rozhodnutí o vyvlastnění a o zastavení řízení, aniž se jakkoli zabýval tím, zda by mohlo mít jiné rozhodnutí o odvolání pro náhradu škody nebo pro právní nástupce účastníků význam. Dle soudu řízení o vyvlastnění a rozhodnutí o odvolání pro žalobkyni na významu neztratilo. Manželům T., právním předchůdcům žalobkyně, bylo odňato vlastnické právo k nemovitostem a žalobkyně se za toto vyvlastnění domáhá v nyní přezkoumávaném správním řízení náhrady.

K námitce žalobkyně spočívající v samostatnosti jednotlivých výroků, soud uvádí, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně obsahuje jak výrok o vyvlastnění nemovitostí, tak

výrok o určení náhrady. Jedná se tedy o dva různé výroky, které lze samostatně přezkoumat. K tomuto závěru dospěl soud na základě jazykového výkladu ustanovení § 20 odst. 1 zákona č. 87/1958 Sb., o stavebním řádu, které stanoví, že „o *vyvlastnění a o náhradě za vyvlastnění rozhoduje stavební úřad*“. Oddělení obou rozhodnutí tak nejenže tehdejší zákon nevylučuje, jak uvedla ve své námitce žalobkyně, zákon dokonce možnost jejich oddělení předpokládá.

Obdobně na tuto otázku pohlíží i novější judikatura, vztahující se k vyvlastnění podle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 30. 11. 1993, čj. 6 A 147/92-22, v němž uvedl, že: „*Výrok rozhodnutí o vyvlastnění a výrok o stanovení náhrady za vyvlastňované nemovitosti jsou výroky samostatnými, oddělitelnými a spravujícími se různou právní úpravou, byť i výrok o náhradě na výrok o vyvlastnění navazuje*“. Závěr o samostatnosti výroku o omezení vlastnického práva a o určení výše a způsobu náhrady vyslovil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 10. 2006, čj. 2 As 8/2006-130.

Soud uzavírá, že v nyní projednávaném případě nebyly dány zákonné podmínky pro postup žalovaného dle § 90 odst. 4 ve spojení s § 66 odst. 1 správního řádu.

Žalobkyně tedy se svou žalobou uspěla, soud proto napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), pro nezákonnost zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Na žalovaném nyní bude, aby o odvolání žalobkyně znovu rozhodl, a to s přihlédnutím k právnímu názoru, který byl vyjádřen v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobkyně, která měla ve věci úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení vůči neúspěšnému žalovanému. Náklady, které žalobkyni v řízení vznikly, spočívají v soudním poplatku zaplaceném z podané žaloby ve výši 3 000,- Kč a dále v nákladech právního zastoupení žalobkyně za dva úkony právní služby po 3 100,- Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby) podle ustanovení § 7, § 9 odst. 4 a § 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a dva režijní paušály po 300,- Kč za náhradu hotových výdajů zástupce žalobkyně podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Jelikož zástupcem žalobkyně je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající dani, kterou je zástupce povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Částka daně činí 1 428,- Kč. Úhrnem tak žalobkyni náleží 11 228,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19. června 2015

JUDr. Eva P e c h o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková